

Class activity

หมวก 6 ใบ พัฒนาโดย Dr. Edward de Bono

การสวมหมวกแต่ละใบจะทำให้เรา โฟกัส ไปที่มุมมองใดมุมมองหนึ่ง ช่วยให้วิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Blue Hat (หมวกสีน้ำเงิน) – การควบคุมและการจัดการ: เน้นการควบคุม กระบวนการคิด สรุปประเด็น ตัดสินใจ วางแผน เปรียบเสมือนผู้จัดการโครงการที่ดูแลภาพรวมและนำทีมไปสู่เป้าหมาย

White Hat (หมวกสีขาว) – ข้อมูลและข้อเท็จจริง: เน้นการคิดวิเคราะห์ มุ่งเน้นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ไม่มีอคติ ไม่มีความคิดเห็นส่วนตัว เปรียบเสมือนนักวิจัยที่รวบรวมข้อมูล

Red Hat (หมวกสีแดง) – อารมณ์และความรู้สึก: เน้นการคิดเชิงอารมณ์ มองปัญหาจากมุมมองของอารมณ์ ความรู้สึก และสัญชาตญาณ เปรียบเสมือนนักแสดงที่สวมบทบาทและสัมผัสอารมณ์

The six thinking hats

- The white hat**
Data, facts & information
What we know, and what we ought to find out
- The yellow hat**
Sunshine & positivity
Optimism, possibilities, upsides, potential
- The blue hat**
Manages the process
Listens, directs attention, integrates, moves forward
- The red hat**
Feelings, reactions + vibes
How we feel: gut instincts, honest emotions, intuition
- The black hat**
Caution & skepticism
Dangers, threats, risks, drawbacks, worst-case scenarios
- The green hat**
Creativity & surprise
Alternatives, reframing, out-of-the-box ideas, what-ifs

A concept by Edward de Bono, 1985.

BiteSize Learning

Yellow Hat (หมวกสีเหลือง) – การคิดในแง่บวก: เน้นการคิดเชิงบวก มองหาโอกาส จุดแข็ง และข้อดี เปรียบเสมือนนักคิดสร้างสรรค์ที่มองหาแนวทางใหม่ๆ

Black Hat (หมวกสีดำ) – ความระมัดระวังและการวิจารณ์: เน้นการคิดเชิงลบ วิเคราะห์ปัญหา มองหาจุดอ่อน ความเสี่ยง และอุปสรรค เปรียบเสมือนนักวิจารณ์ที่มองหาข้อผิดพลาดและจุดบกพร่อง

Green Hat (หมวกสีเขียว) – ความคิดสร้างสรรค์: เน้นการคิดสร้างสรรค์ หาไอเดียใหม่ๆ แนวทางใหม่ ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัด เปรียบเสมือนนักคิดนอกกรอบที่หาทางออกใหม่ ๆ

กลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงสุกร SWI... ... X

18m · ๙

เชียงใหม่ #หมูหน้าคอก88บาท
ถ้าเนื้อ 180 บาท นะคะ

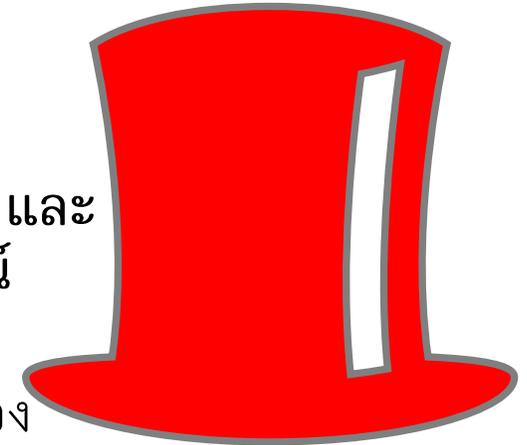

• คำถาม:

- เห็นโพสต์นี้แล้วรู้สึกอย่างไร

ให้ทุกคนสวมหมวกสีแดง (Red Hat):

เพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกและ
สัญชาตญาณต่อสถานการณ์

- เน้นการคิดเชิงอารมณ์ มองปัญหาจากมุมมองของอารมณ์ ความรู้สึก และสัญชาตญาณ เปรียบเสมือนนักแสดงที่สวมบทบาทและสัมผัสอารมณ์

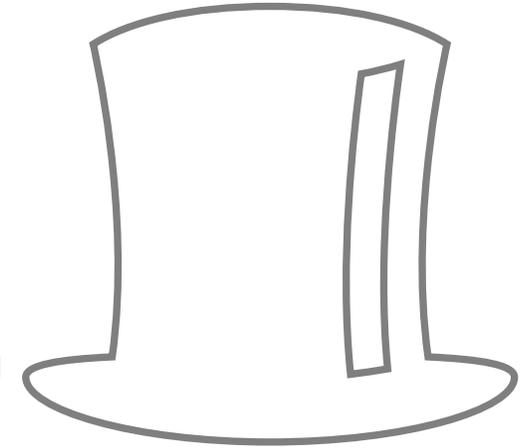

ให้ทุกคนสวมหมวก
สีขาว

(White Hat):

เพื่อรวบรวมข้อมูลและ
ข้อเท็จจริง

- คิดวิเคราะห์ มุ่งเน้นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ไม่มีอคติ ไม่มีความคิดเห็นส่วนตัว เปรียบเสมือนนักวิจัยที่รวบรวมข้อมูล

• คำถาม:

- สถานการณ์การอุตสาหกรรมสุกรไทยเป็นอย่างไร

• คำถาม:

อาชีพเลี้ยงหมูยังไปต่อได้หรือไม่

ให้ทุกคนสวม
หมวกดำ
(Black Hat):
เพื่อระบุมความเสี่ยงและ
ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

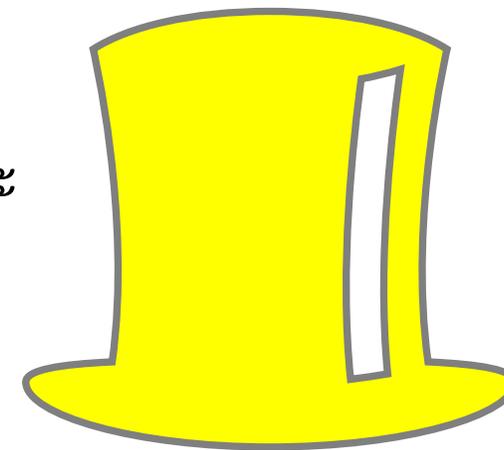
- เน้นการคิดเชิงลบ วิเคราะห์ปัญหา มองหาจุดอ่อน ความเสี่ยง และอุปสรรค เปรียบเสมือนนักวิจัยที่มองหาข้อผิดพลาดและจุดบกพร่อง

- คำถาม:

- มีโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ อะไรที่สามารถสร้างได้?
- มีตลาดใหม่ ๆ สำหรับคนเลี้ยงหมูหรือไม่?

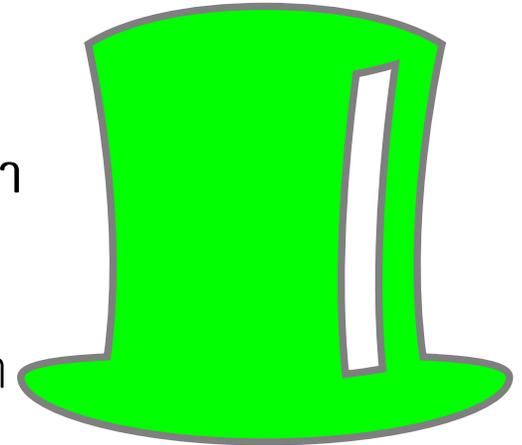
ให้ทุกคนสวมหมวก
เหลือง
(Yellow Hat):
เพื่อค้นหาและระบุข้อดีและ
โอกาส

- เน้นการคิดเชิงบวก มอง
หาโอกาส จุดแข็ง และ
ข้อดี เปรียบเสมือนนักคิด
สร้างสรรค์ที่มองหา
แนวทางใหม่ๆ

ให้ทุกคนสวมหมวก
เขียว
(Green Hat):
เพื่อค้นหาแนวทางแก้ปัญหา
และนวัตกรรมใหม่ ๆ

• คำถาม:

- มีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมอะไรที่จะช่วยให้ธุรกิจยั่งยืนขึ้น?
- มีวิธีใหม่ในการตลาดหรือสร้างแบรนด์หรือไม่?

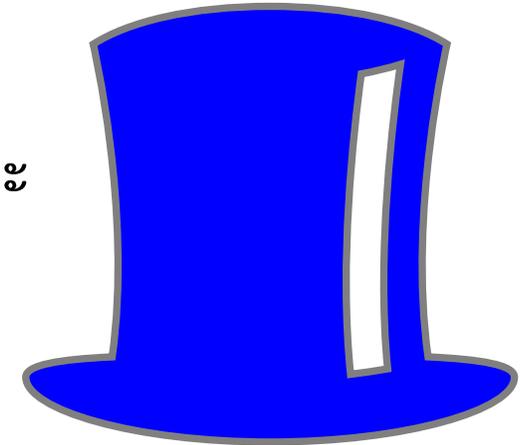
- เน้นการคิดสร้างสรรค์ หาไอเดียใหม่ ๆ แนวทางใหม่ ๆ โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัด เปรียบเสมือนนักคิดนอกกรอบที่หาทางออกใหม่ ๆ

• คำถาม:

- สรุปแนวคิดหลักที่เราได้จากหมวกแต่ละใบ?
- เราจะจัดลำดับความสำคัญของแนวทางต่างๆ ที่คิดขึ้นมาได้อย่างไร?
- ขั้นตอนต่อไปในการพัฒนาแผนธุรกิจควรเป็นอย่างไร?

ให้ทุกคนสวมหมวก
น้ำเงิน
(Blue Hat):
เพื่อควบคุมกระบวนการและ
สรุปผล

- เน้นการควบคุม
กระบวนการคิด สรุป
ประเด็น ตัดสินใจ
วางแผน เปรียบเสมือน
ผู้จัดการโครงการที่ดูแล
ภาพรวมและนำทีมไปสู่
เป้าหมาย

Activity: Carbon tax

กลุ่ม	บทบาท	จุดยืนทางเศรษฐศาสตร์ที่ต้องเน้น
กลุ่มที่ 1	สมาคมผู้ผลิตปศุสัตว์รายใหญ่	Maximizing Profit (เน้นการผลิตที่ต้นทุนต่ำสุดเพื่อผลกำไร)
กลุ่มที่ 2	องค์กรผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม	Externalities/Social Cost (เน้นต้นทุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจากปศุสัตว์)
กลุ่มที่ 3	รัฐบาล/กระทรวงพาณิชย์	Policy & Market Intervention (เน้นการรักษาสมดุลราคา, การค้า, และความมั่นคงทางอาหาร)
กลุ่มที่ 4	บริษัท Start-up ผลิตเนื้อทางเลือก	Substitutes & Innovation (เน้นการเติบโตของสินค้าทดแทน (Plant-based/Lab-grown Meat) และการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์)

สถานการณ์จำลอง (The Dilemma)"

รัฐบาลกำลังพิจารณาที่จะประกาศใช้ 'ภาษีคาร์บอนฟุตพริ้นท์' (Carbon Tax) สำหรับการผลิตเนื้อวัวและเนื้อสุกร"

- กำหนดเงื่อนไข: ภาษีนี้จะเพิ่มต้นทุนการผลิตของกลุ่มที่ 1 ทันที 15% แต่เงินภาษีจะถูกนำไปอุดหนุน (Subsidy) การวิจัยของกลุ่มที่ 4 และมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มที่ 2

โดยเน้นการใช้หลักการทางเศรษฐศาสตร์:

- **กลุ่มที่ 1 (ผู้ผลิต):**
 - วิเคราะห์ว่าภาษีนี้จะส่งผลกระทบต่อ เส้นอุปทาน (Supply Curve) อย่างไร? จะต้องขึ้นราคาเท่าไรเพื่อคงกำไรเดิม? และผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกคืออะไร?
- **กลุ่มที่ 2 (สิ่งแวดล้อม):**
 - นำเสนอข้อมูล ต้นทุนภายนอก (Negative Externalities) ของการเลี้ยงปศุสัตว์ และให้เหตุผลว่าทำไมภาษีจึงเป็นมาตรการที่เหมาะสมในการ Internalize the Externalities
- **กลุ่มที่ 3 (รัฐบาล):**
 - วิเคราะห์ว่าการขึ้นราคาสินค้าปศุสัตว์จะกระทบต่อ อัตราเงินเฟ้อ และ ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) อย่างไร? และจะบริหารจัดการ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity) เพื่อลดผลกระทบต่อผู้บริโภคอย่างไร?
- **กลุ่มที่ 4 (เนื้อทางเลือก):**
 - วิเคราะห์ว่าการที่ราคาเนื้อสัตว์ดั้งเดิมสูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อ อุปสงค์ต่อสินค้าทดแทน ของตนอย่างไร? และจะใช้โอกาสนี้ในการขยายตลาดอย่างไร?

อภิปรายและการตัดสินใจ (Policy Debate & Resolution)

1. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอจุดยืนและโต้แย้งกัน
2. จุดเน้น: การหา ราคาที่สมดุลใหม่ (New Equilibrium Price) และกลยุทธ์การอยู่รอดของผู้ผลิต
3. บทสรุป: กลุ่มรัฐบาลต้องตัดสินใจว่าจะ "ใช้มาตรการภาษี" หรือ "เสนอทางเลือกอื่น" (เช่น การตั้งมาตรฐานแทนการใช้ภาษี) พร้อมให้เหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ที่ชัดเจน

Activity: Investment options

- แต่ละกลุ่มเป็น "บริษัทปศุสัตว์ขนาดกลาง" (Medium-Sized Livestock Conglomerate) ที่ดำเนินธุรกิจหลักคือ การเลี้ยงและแปรรูปเนื้อสัตว์ (เช่น บริษัท สยามมีท จำกัด)
- ปัญหา: บริษัทกำลังเผชิญกับ ความผันผวนของต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ (ต้นน้ำ) และ อำนาจต่อรองของผู้ค้าปลีก/ห้างสรรพสินค้า (ปลายน้ำ) ทำให้กำไรไม่มีเสถียรภาพ

ทางเลือกในการ "รวมกิจการตามแนวดิ่ง" ดังตาราง โดยแต่ละตัวเลือกมีต้นทุน การลงทุนเริ่มต้น และผลตอบแทนคาดหวัง/ความเสี่ยง ที่แตกต่างกันดังนี้

ตัวเลือกการลงทุน	การรวมกิจการ	ต้นทุนเริ่มต้น (สมมติ)	ผลตอบแทนที่คาดหวัง	ความเสี่ยงหลัก
Option A	รวมต้นน้ำ (Upstream): ลงทุนสร้างโรงงานอาหารสัตว์ของตนเอง	200 ล้านบาท	ลดต้นทุนอาหารสัตว์ 10%	ความผันผวนของราคาวัตถุดิบ (ข้าวโพด/ถั่วเหลือง)
Option B	รวมกลางน้ำ (Midstream): ลงทุนในฟาร์ม พันธุ์กรรม/พ่อแม่พันธุ์	150 ล้านบาท	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 5%	ความเสี่ยงด้านโรคระบาด
Option C	รวมปลายน้ำ (Downstream): ซื้อกิจการร้านขายเนื้อ/แพรรนไชส์ (Retail Outlets)	180 ล้านบาท	เพิ่มมาร์จิ้น (Margin) 8%	ความผันผวนของพฤติกรรมผู้บริโภค/การแข่งขันค้าปลีก

แต่ละกลุ่มต้องใช้หลักการวิเคราะห์ทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ธุรกิจเกษตรเพื่อตัดสินใจ:

- Net Present Value (NPV): คำนวณความคุ้มค่าของการลงทุนในแต่ละ Option โดยใช้ อัตราคิดลด (Discount Rate) ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงของอุตสาหกรรมปศุสัตว์

แนวคิดหลัก: $NPV = \sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+r)^t} - C_0$ (โดย C_t คือกระแสเงินสดสุทธิ, r คืออัตราคิดลด)

- ความยืดหยุ่นของอุปสงค์/อุปทาน: กลุ่มต้องวิเคราะห์ว่าการลงทุนแต่ละ Option ช่วยให้บริษัทมีความยืดหยุ่นในการรับมือกับความผันผวนของ อุปสงค์ (กรณี Option C) หรือ อุปทาน วัตถุดิบ (กรณี Option A) ได้อย่างไร
- อำนาจตลาด (Market Power): การลงทุนนี้จะเพิ่มอำนาจการต่อรองของบริษัทกับคู่แข่ง/ซัพพลายเออร์/ผู้ซื้อ ได้มากน้อยแค่ไหน? (วิเคราะห์ตามหลัก Structure-Conduct-Performance)

การนำเสนอแผนกลยุทธ์

แต่ละกลุ่มต้องนำเสนอ "แผนกลยุทธ์การรวมกิจการ" ต่อ "คณะกรรมการบริหาร"

1. Option ที่เลือก (A, B, หรือ C): และเหตุผลหลักทางเศรษฐศาสตร์และ NPV
2. ผลกระทบต่อตลาด (Market Impact): การตัดสินใจนี้จะส่งผลต่อการผลิตและการบริโภคเนื้อสัตว์ในตลาดโดยรวมอย่างไร? (เช่น ราคาขายจะเพิ่มขึ้น/ลดลง, คุณภาพสินค้าจะดีขึ้นหรือไม่)
3. แผนบริหารความเสี่ยง: จะจัดการกับความเสี่ยงหลักของ Option ที่เลือกได้อย่างไร